

KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI

1. Wstęp

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem oraz nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli regulują krajowe akty prawne[1] – implementujące dyrektywę 2006/7/WE dotyczącą zarządzania jakością wody w kąpieliskach[2].

Systematyczne monitorowanie, zarządzanie oraz nadzór nad jakością wody w kąpieliskach, poprzez m.in. podejmowanie działań mających na celu rozpoznawanie zagrożeń, poprawę jakości wody, wprowadzanie ograniczeń w kąpieli, nadzór sprawowany przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, skutkuje minimalizacją ryzyka dla kąpiących się. Zapewnienie wysokiego poziomu ochrony wody w kąpieliskach jest możliwe poprzez ocenę realnych zagrożeń, analizę wskaźników mikrobiologicznych oraz zarządzanie jakością wody w kąpieliskach przez: organizatora, wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które pozwala na wykrycie zanieczyszczeń stanowiących niebezpieczeństwo dla osób kąpiących się.

Zgodnie z ustawą *Prawo wodne* sezon kąpielowy obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września. W sezonie kąpielowym w 2025 r. średni czas funkcjonowania kąpieliska wynosił 67 dni – najdłuższy 121 dni, a najkrótszy 43 dni. Terminy funkcjonowania kąpielisk są indywidualnie ustalane przez organizatora kąpieliska. Informacje o dacie otwarcia i zamknięcia każdego kąpieliska można znaleźć w internetowym Serwisie Kąpieliskowym prowadzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W sezonie kąpielowym w 2025 r. na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego zamieszczony został wykaz wszystkich miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który był aktualizowany co dwa tygodnie w czasie trwania sezonu kąpielowego.

2. Nadzór nad jakością wody oraz stan sanitarny kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

Do najistotniejszych elementów nadzoru sanitarnego nad kąpieliskami i miejscami okazjonalnie wykorzystywanymi do kąpieli należy ocena jakości wody. Jest ona realizowana zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, poprzez analizę laboratoryjną występowania

1 Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.); Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. *w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli* (Dz.U. poz. 255); Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. *w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli* (Dz. U. poz. 2476); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 listopada 2019 r. *w sprawie profilu wody w kąpielisku* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2499).

2 Dyrektywa 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. *dotycząca zarządzania jakością wody w kąpieliskach i uchylająca dyrektywę 76/160/EWG (Dz. Urz. UE L 64 z 04.03.2006, str. 37).*

parametrów mikrobiologicznych: *Escherichia coli* i enterokoków oraz systematyczny nadzór wizualny wody w zakresie zakwitu sinic i obecności w wodzie zanieczyszczeń takich jak: materiały smoliste, szkło, tworzywa sztuczne, guma lub inne odpady (w ilości niedającej się natychmiast usunąć).

W 2025 r. pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 710 kąpielisk i 211 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. W porównaniu z rokiem ubiegłym przybyło 7 kąpielisk i ubyło 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

Tab. 23 Liczba kąpielisk nadzorowanych w latach 2014-2025 **(opracowanie własne)**

	Liczba kąpielisk											
Rodzaj wody	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Wody przybrzeżne i przejściowe	84	82	88	97	146	163	166	173	179	182	181	184
Wody śródlądowe	117	115	113	108	337	443	436	484	492	501	522	526
Razem	**201**	**197**	**201**	**205**	**483**	**606**	**602**	**657**	**671**	**683**	**703**	**710**

Najwięcej kąpielisk w 2025 r. znajdowało się na obszarze województwa zachodniopomorskiego (144) i pomorskiego (141). Najmniej kąpielisk w 2025 r. zlokalizowanych było w województwie podkarpackim (10). W sezonie kąpielowym 2025 r. utworzonych było 184 kąpielisk na wodach przybrzeżnych i przejściowych, które stanowią ok. 26% wszystkich kąpielisk. Największa liczba kąpielisk śródlądowych w 2025 r. zlokalizowana była w województwie wielkopolskim – 99.

Tab. 24 Liczba kąpielisk w poszczególnych województwach z podziałem na rodzaj kąpieliska **(opracowanie własne)**

Województwo	Kąpieliska		
	ogółem	śródlądowe	morskie
dolnośląskie	18	18	-
kujawsko-pomorskie	40	40	-
lubelskie	36	36	-
lubuskie	29	29	-
łódzkie	21	21	-
małopolskie	18	18	-
mazowieckie	32	32	-
opolskie	15	15	-
podkarpackie	10	10	-
podlaskie	18	18	-
pomorskie	141	62	79
śląskie	25	25	-
świętokrzyskie	14	14	-
warmińsko-mazurskie	50	50	-
wielkopolskie	99	99	-
zachodniopomorskie	144	39	105
POLSKA	**710**	**526**	**184**

Liczbę miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i funkcjonujących w sezonie kąpielowym w 2025 r., z podziałem na województwa przedstawiono w tabeli nr 25.

W 2025 r. organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydały w sumie 3743 oceny o jakości wody w kąpieliskach, w tym:

- 3395 ocen o przydatności wody do kąpieli dla 710 kąpielisk;
- 348 ocen o tymczasowym zakazie kąpieli dla 172 kąpielisk – głównie ze względu na wystąpienie zakwitu sinic lub przekroczenia parametrów mikrobiologicznych.

W sezonie kąpielowym w 2025 r. wydano 274 ocen o zakazie kąpieli z uwagi na zakwit sinic. Czynnikiem sprzyjającym zakwitowi sinic jest m.in. obecność znacznych ilości azotu i fosforu, wysoka temperatura, bezwietrzna aura i brak intensywnego mieszania wody.

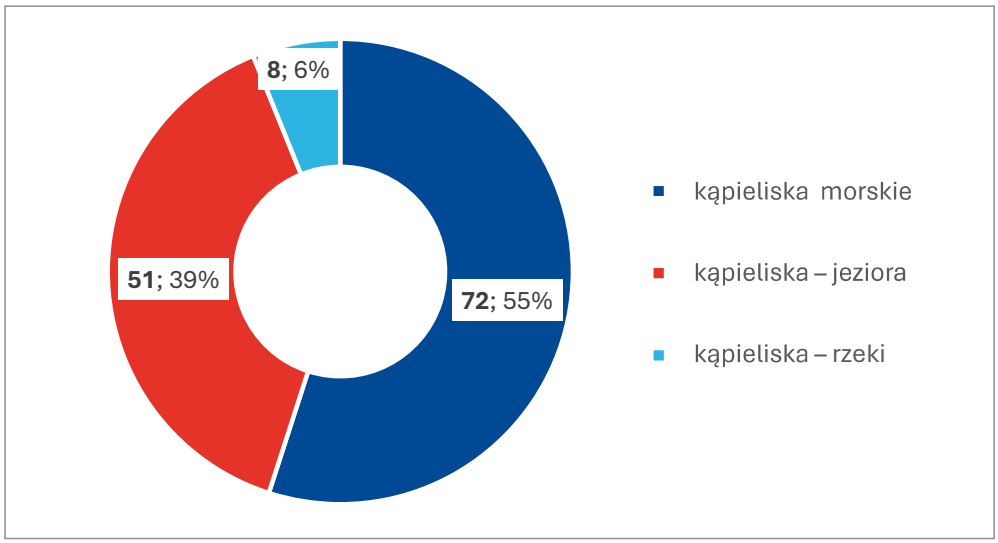
Tab. 25 Liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w poszczególnych województwach (opracowanie własne)

Województwo	Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli
dolnośląskie	4
kujawsko-pomorskie	18
lubelskie	5
lubuskie	12
łódzkie	3
małopolskie	2
mazowieckie	14
opolskie	2
podkarpackie	11
podlaskie	11
pomorskie	43
śląskie	4
świętokrzyskie	11
warmińsko-mazurskie	40
wielkopolskie	13
zachodniopomorskie	19
POLSKA	**212**

Tab. 26 Liczba bieżących ocen o jakości wody wydawanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sezonie kąpielowym w 2025 r. (opracowanie własne)

			Liczba ocen bieżących	Liczba kąpielisk, dla których wydana została ocena bieżąca
Wszystkich			3743	710
Woda przydatna do kąpieli			3395	710
Tymczasowy zakaz kąpieli	wszystkie		348	172
	ze względu na parametry:	mikrobiologiczne	48	40
		mikrobiologiczne i inne wymagania	3	2
		inne wymagania	297	139
		w tym zakwit sinic	274	131

Wyk. 62 Liczba kąpielisk w sezonie kąpielowym 2025 r., w których stwierdzono nadmierny zakwit sinic z podziałem na kategorie wody (opracowanie własne)

W każdym przypadku okresowych zanieczyszczeń mikrobiologicznych, nadmiernego zakwitu sinic lub innych przekroczeń, organizatorzy kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowali natychmiastowe środki zarządzania w odniesieniu do bezpieczeństwa osób kąpiących się oraz wód, na których zostały zlokalizowane. Polegały one na określeniu i ocenie przyczyn zanieczyszczenia, skutecznym informowaniu osób kąpiących się (w tym zamieszczaniu stosownych informacji w internetowym Serwisie Kąpieliskowym[3]), podejmowaniu czynności mających na celu zapobieganie narażeniu osób kąpiących się na działanie zanieczyszczeń oraz obniżenie ryzyka zanieczyszczenia.

Główny Inspektor Sanitarny, zgodnie z ustawą *Prawo wodne*, sporządził w terminie do dnia 29.12.2025 r., sprawozdanie o jakości wody w kąpieliskach w Polsce wraz z informacją o podjętych środkach zarządzania oraz przypadkach i przyczynach zawieszenia stosowania harmonogramu pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej, które przekazał Komisji Europejskiej. Na podstawie danych krajowych za 2025 r. Europejska Agencja Środowiska publikuje coroczny raport o jakości wody w kąpieliskach w Unii Europejskiej[4].

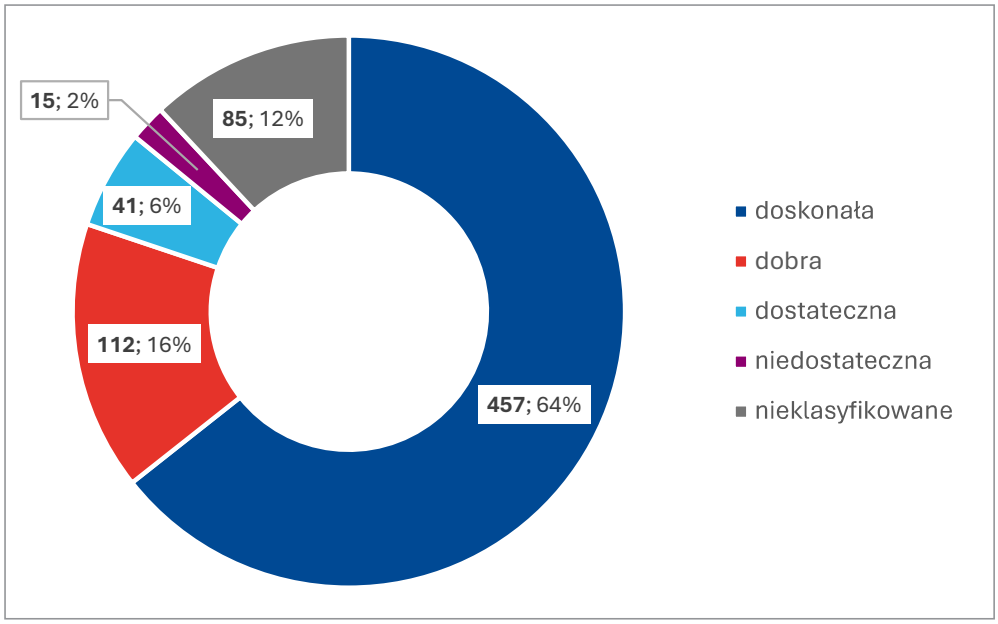
3. Klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2025 r. przeprowadziły klasyfikację jakości wody dla kąpielisk. Klasyfikacja kąpieliska jest dokonywana zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. *w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli*. Klasyfikacja w kąpielisku

3 https://sk.gis.gov.pl/
4 https://www.eea.europa.eu/publications#c7=en&c11=5&c14=&c12=&b_start=0

przeprowadzana jest na podstawie zestawu danych o jakości wody w kąpielisku, opracowanego w odniesieniu do danego sezonu kąpielowego oraz trzech poprzedzających sezonów kąpielowych. Zgodnie z wymaganiami Komisji Europejskiej, klasyfikacja wody w kąpielisku, o której mowa w ustawie *Prawo wodne*, została sporządzona po uzyskaniu pełnego zestawu danych o jakości wody na podstawie wyników badań parametrów: *Escherichia coli* i enterokoki. W sezonie kąpielowym w 2025 r. klasyfikacja mogła zostać wykonana dla 625 kąpielisk – z uwagi na dostępność pełnych zestawów danych o jakości wody, niezbędnych do przyporządkowania kąpielisk do poszczególnych klas jakości wody. 85 kąpielisk nie zostało sklasyfikowanych z uwagi, że były nowymi kąpieliskami i nie posiadały pełnego zestawu danych.

Wyk. 63 Klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach po sezonie kąpielowym w 2025 r.
(opracowanie własne)

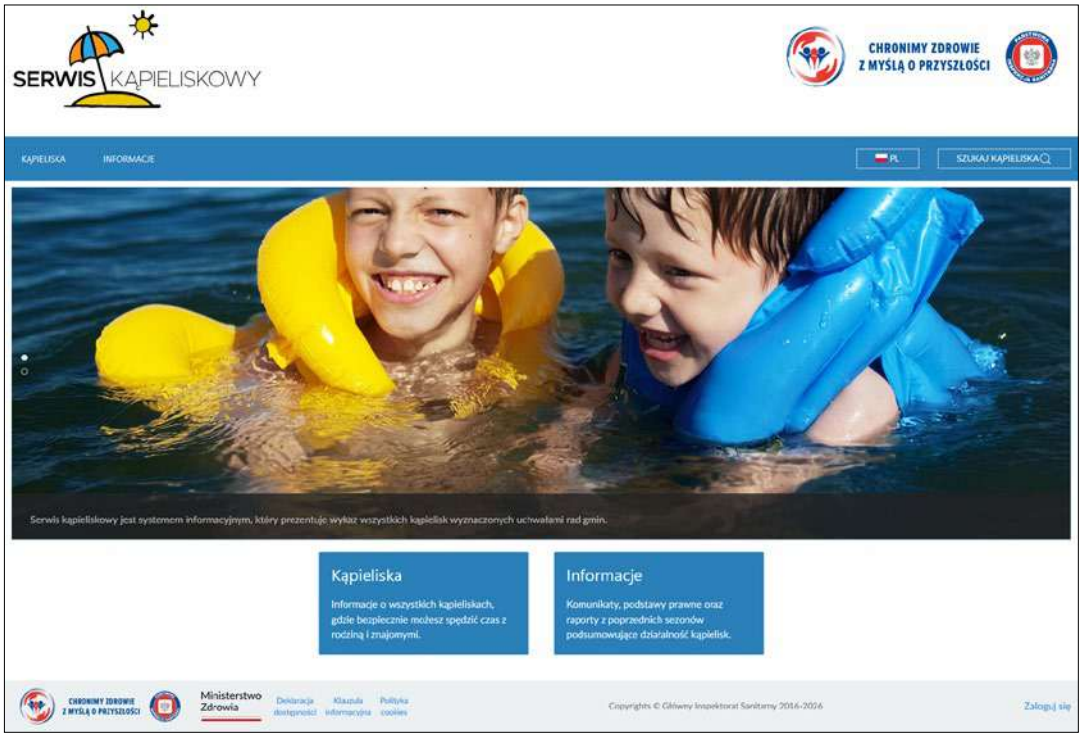

4. Serwis kąpieliskowy

Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są obowiązane do prowadzenia Serwisu kąpieliskowego, który dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem http://sk.gis.gov.pl/.

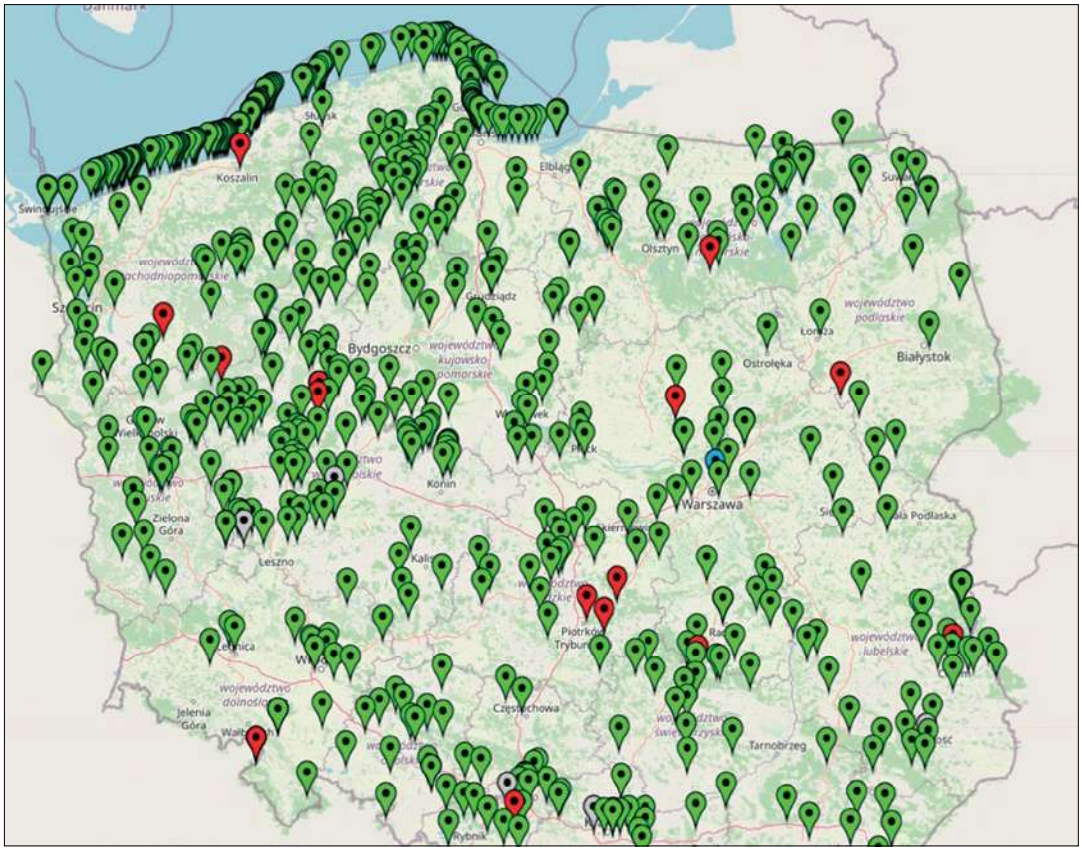
Celem Serwisu kąpieliskowego jest przede wszystkim natychmiastowe przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o jakości wody w kąpieliskach podczas letniego wypoczynku w czasie trwania sezonu kąpielowego tj. od 1 czerwca do 30 września, tak aby minimalizować ryzyko zdrowotne osób kąpiących się. Na podstawie sprawozdania z badania jakości wody prowadzonego dla każdego kąpieliska, właściwy państwowy powiatowy inspektor sanitarny dokonuje bieżącej oceny jakości wody w celu określenia jej przydatności do kąpieli.

Rys. 4 Strona główna internetowego Serwisu Kąpieliskowego (źródło: sk.gis.gov.pl)

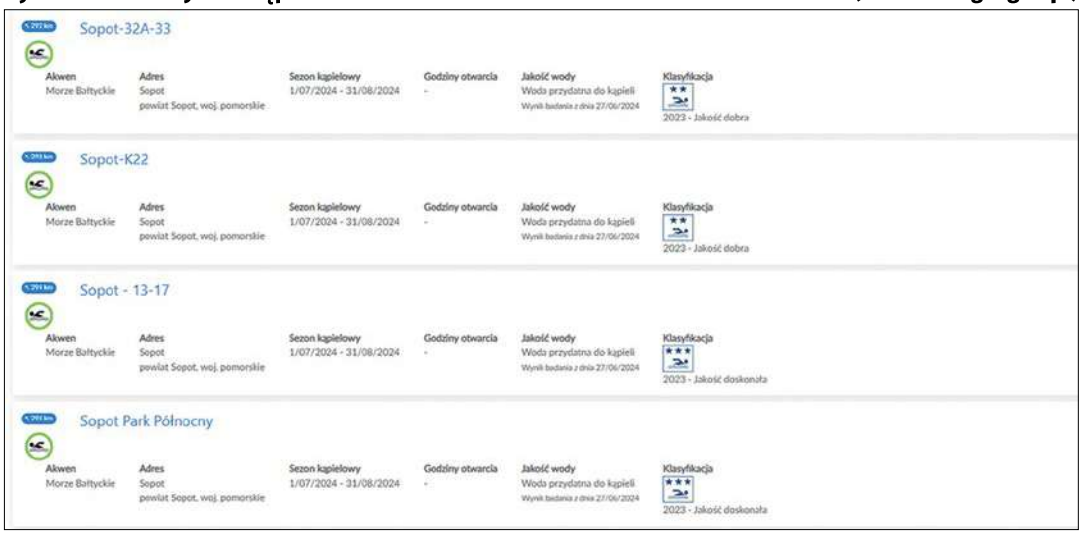
Bieżące informacje o jakości wody w kąpieliskach zamieszczane były również na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego (sk.gis.gov.pl), Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych oraz na stronach internetowych państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych.

Rys. 5 Widok mapy lokalizującej kąpieliska w Polsce (źródło: sk.gis.gov.pl)

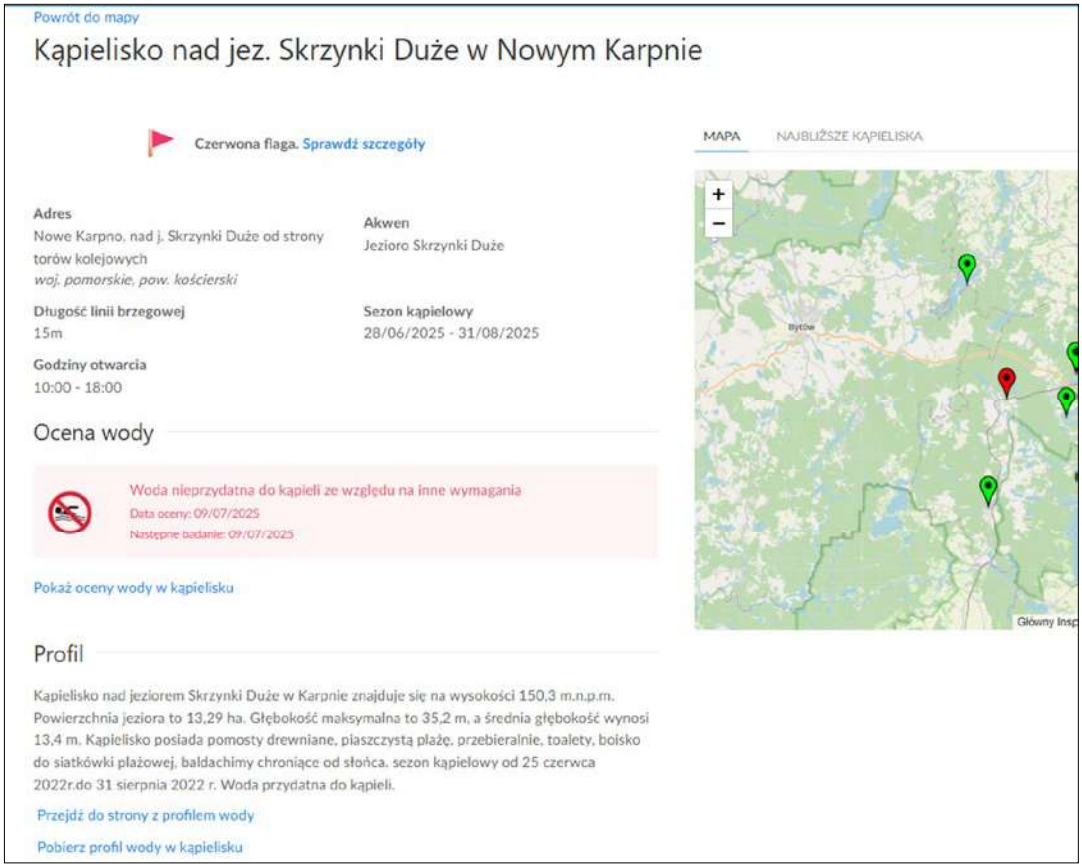

Internetowy Serwis kąpieliskowy zawierał informacje dotyczące kąpielisk, a w szczególności: wykaz kąpielisk i bieżącą ocenę jakości wody w kąpielisku; informacje o zakazie kąpieli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu oraz informacje o innych zaleceniach dotyczących jakości wody; ogólny opis wody w kąpielisku, sporządzony w oparciu o profil wody w kąpielisku, przedstawiony w języku nietechnicznym; informacje o krótkotrwałych zanieczyszczeniach i o rodzaju oraz spodziewanym czasie trwania sytuacji wyjątkowej, której występowania nie przewiduje się przeciętnie częściej niż raz na cztery lata (jeśli takie przypadki mają miejsce).

Rys. 6 Widok wykazu kąpielisk **(źródło: sk.gis.gov.pl)**

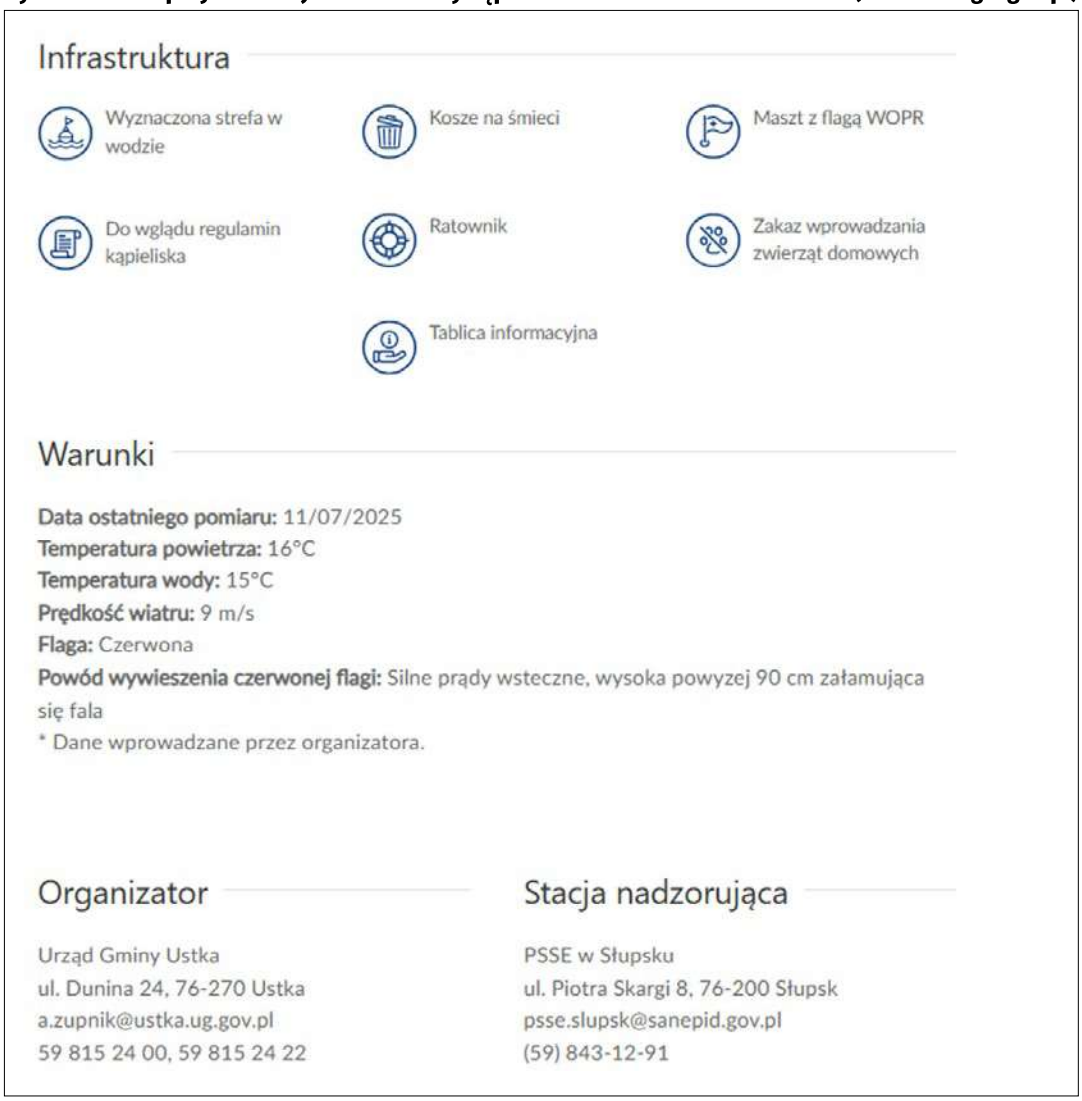

Rys. 7 Widok szczegółowego raportu dla wybranego kąpieliska **(źródło: sk.gis.gov.pl)**

Internetowy Serwis kąpieliskowy zawiera również informacje dotyczące infrastruktury, takie jak dostępne udogodnienia i obowiązujące zakazy na terenie kąpieliska, sposoby jego zagospodarowania, a także dane o przyznaniu wyróżnienia Błękitna Flaga.

Rys. 8 Widok przykładowej infrastruktury kąpieliska (źródło: sk.gis.gov.pl)

W 2025 r. z internetowego Serwisu kąpieliskowego skorzystało 671 471 aktywnych użytkowników. Największą aktywność odnotowano 22 lipca 2025 r.

W Serwisie kąpieliskowym publikowane są m.in. raporty podsumowujące sezony kąpielowe z lat 2010–2024 oraz kompendia wiedzy, skierowane zarówno do społeczeństwa, jak i pracowników ochrony zdrowia – m.in. na temat wibrioz. Dużym zainteresowaniem cieszył się także materiał informacyjny pt. „Przyczyny występowania i zagrożenia wynikające z obecności potencjalnie toksycznych cyjanobakterii (sinic) w wodzie".

5. Działania edukacyjne w obszarze kąpielisk

Główny Inspektorat Sanitarny, po sporządzeniu raportu dotyczącego jakości wody w kąpieliskach za rok 2025, przekazał Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska zestawienie kąpielisk, w których odnotowano pogorszenie klasyfikacji jakości wody, wraz z prośbą o podjęcie działań na rzecz poprawy stanu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Ponadto Główny Inspektor Sanitarny zwrócił się do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zaleceniem dalszego prowadzenia na nadzorowanym terenie działań edukacyjnych i promocyjnych, skierowanych do zarządców kąpielisk oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Działania te mają na celu utrzymanie istniejących i funkcjonujących kąpielisk również w kolejnych sezonach kąpielowych.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w trakcie podejmowanych działań edukacyjnych, podkreślają znaczenie utrzymywania kąpielisk oraz ich corocznego wyznaczania. Regularne uchwalanie tych samych kąpielisk jest istotne, ponieważ obiekt funkcjonujący jako kąpielisko pozostaje w świadomości społecznej jako miejsce stałe i corocznie dostępne. W konsekwencji bywa odwiedzany niezależnie od tego, czy formalnie posiada status kąpieliska.

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA